

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Octóber' 26dikán, 1824.

B a v a r i a.

Kivált az Orvosokra nézve nevezetesen tarthatjuk a' következő tudósítást, a' mellyt Bavariai Királyné Ő Felségének teljes meggyógyulása után adtak ki a' Monachiumi Orvosok. Mi ezt így közölhetjük csak kivonásban:

Octob. 10-dik napján történt, hogy 10 óra felé Királyné Ő Felségének jobb karján eret vágtak, 's e' végre az úgy nevezett Vena Basilicát választották. A' hirtelenül nagy hevességgel karéjosan kiszökő világos veres vér-patak, az edénynek, melybe a' vér folyt, a' tapasztalással ellenkező hirtelenséggel lett megtelése, és az, hogy a' szokott kötőt, a' vérnek nagy sebességgel való tartós kiömlése miatt, ám-bár az érvágási kötő a' karjának felső részéről levétetődött, feltenni lehetetlen vala, azonnal arra a' gyanakodásra szolgáltatott okot, hogy a' Verő-ér (arteria brachialis) sértett-meg. Az össze hívatott Orvosi személyek gyűlése az érvágási kötő feltetésének hiába lett próbáltatása után valami 10 minuták mulva érkezett-meg.

Valamint a' történelnek előbeszélése, úgy a' kifolyt és még meglévő világos veres vér, szükségessé tették azt, hogy itt a' verő ér' sérelmének gyógyittatására kívántató minden elővigyázási eszközökkel élni szükséges legyen, annyival is inkább, minthogy a' megsértődött helynek nagy nyomattatása által a' vérnek folyása már meggátoltatott vala.

„Minckutánna minden idekivántató lészületek, az érnyomó, a' Lognette, min-

den kötők, gyólt's a't., előhozattattak, ekkor a' megsértett kart az Orvos a' bal kezével a' könyökén által olly módon megmarkolta, hogy a' nagy ujjá a' megsértett helyre legyen fordúlva, melly helyen a' másfél fertály óráig tartott nyomattatás miatt, kitetsző mélység okoztatott.

Valami 2 vagy 3 minútum secundumok után a' már szabadon hagyatott sebből semmi vér nem folyt, melyre nézve vastagabb érvágási öszszchajtogatott ruha tétetett a' bőrnek sebére 's a' Lognette és kötők által ott megerössítettett.

„A' kötő által való betekergetés alig végezettett vala el, azonnal olly jelentést tett Királyné Ő Felsege, hogy könyöke körül nagy melegséget érez, a' melyre nézve attól tart Ő F. ge, hogy a' vér ismét folyni kezdett: de ugyan ezen szempillantásban folyni is kezdett a' kötőn alól is felyül is a' vér, melytől a' kötő nem soká egészszen által ázott.

Hirtelen levétettettvén a' kötők, a' világos verességű vér vékonyan ugyan, de olly hevesen és olly nagy erővel lökődött kifelé, hogy az Orvos a' maga jobb kezének hüvejke és mutató úja által öszsze nem húzhatta vagy nyomhatta, mint a' czélzás vala, a' sebnak oldalait, úgy, hogy egymást érhessek 's a' vérzést annál kevesebbé állithatta-meg.

Itt tehát már most csak azt kelle és leheto tenni, hogy a' szív és a' megsértődött hely között lévő Circulatio meggátoltassék, melly végre az Orvos, a' maga bal kezének hüvejkét másfél czolnyival a' seben folyúl a' verő érre (bra-

Olasz Ország.

chialis arteriára), tévén 's lehető erősen a' kar' felső részének csontjához nyomta. Most már meg szűnt a' vérnek folyása 's a' seb szabadon kinyilva állott, melyhez képpest mármost a' kötőket azon módon, mint a' régi Chiron első könyvében a' 368-dik lapon kinyomtatott, a' graduált kis nyomó-szer (compresz) is oda alkalmaztatódván, fel leheté tenni.

Ezen szempillantaton túl a' vérnek semmi nyoma nem látsza többé. A' Felsőleges betegnek mejjét és egész testét valamely dobogó érzés (szív-dobogás) fogta el, a' melly 16 órát tartott, 's megint gyengült, 's az első 24 órák eltetvén egészszen elenyészett. Melly környülállásból az ahozértők méltóképpen ítélhetnek ezen ér-sérelemnek mind tulajdonságairól, mind azon következésekről, melyeket maga után vonhatott volna.

Itt következik az a' Bülletín, a' melyet ma (Oct. 16-kán) utólszor kiadtak az Orvosok: „Királyné Ő Felsőge telyes nyugodalomtal töltötte-el az éjszakát; 9 óra után a' kötő levétegett a' keziről, melynek kívánt és szerencsés foganatja 's következőcei magokat a' verő érnék megsértetésére nézve egészszen kimutatták. Még csak a' megsértődött ér körül találtatik a' reczésbörnek valamely fellágyulása, gyengülése, egy meghasított babszemnyi nagyságban, nyilvánásagos ér-veréssel.

Király és Királyné Ő Felsőgek megparancsolták, hogy a' bizonyított rész-vételért kegyelmes köszönet tétetődjek 's a' Bülletineknek kiadattatása tovább ne folytatódjék.

Romában October 5-dik napján ágyú-köszöntések jelentették a' Sz. Angyal' várárol nagy durrogással az Ő Szentsége XII-dik Leo Papá koronáztatásának esztendőnként eléforduló emlekeztető napját. A' nagy pompával tartatott Isteni tisztelet után, szerencsekívánásra mentek Ő Szentségéhez a' Cardinalisok, a' Fő Papság, a' seregosztályoknak tisztjeik 's egyéb fő személyek. Azután Alamisna-osztogatás következett. A' Cardinalisoknak, az itt lévő idegen követeknek a' Fő Papoknak, a' Nemességnek 's a' Dicasteriumoknak 's a' t. házaik, valamint 4-dikben úgy 5-dikben is meg voltak estve világosittatva.

Annak a' szerencsétlen Bathurst kis-aszszonyuak az Anglus Minister Lord Bathurst leányának, holt testét, a' ki ezen esztendőben Márcz. 16-dikán Romában a' Tiberis mellett lovagolván, emek partjánál lovastúl egygyütt valamely sippedekes mocsárba süllyedett 's oda fulladott, sok ideig tartott keresés után végezetre csak most Sept. 17-kén találták-meg a' Milvio hídján felyül a' Tiberis vizén hanyattatva. Jó reggel egy pálinka-főző ember látta-még a' viz' hátán uszkálni. A' szerencsétlennék teste és ruházata illy sokáig megismerhető épségben maradván, úgy lehet gondolkodni, hogy a' lóval való elbukása után, az, őtet a' maga terhe által az iszapha nyomta, a' honnét a' viznek megáradása által csak lassan lassan mosattatott-ki 's emeltetett-fel.

Francia Ország.

Ferencz Károly Ő Cs. K. Fő Hercegsége ugyan ezen napon délutánni 3 órátkában megérkezett Monachiumba, 's a' Királyi udvarba szállott-le.

A' Londoni Kurir erőssíti, hogy a' szerént, mint ő halotta, a' Francia Országlószék tudósította az Anglus Országlószéket a' felől, hogy egy hajós sereget,

mint közelebbi újságunkban irtuk 4000 katonákkal elakar Brestből a' Martiniquei tengerre küldeni, hogy ott magát az Admirális Düperre hajós seregével egygyesítse, 's azután S. Domingóra szálljon ki. A' Kurir szerént ezen kérdésre alképpen felelt az Anglus Országlószék, hogy Anglia megesmeri, hogy minden Hatalmaságnak jussa van a' maga felkelt Coloniájának elfoglalására, következésképpen ő (Anglia) semmi akadályt nem fog Francia Országnak ezen dologban tenni. — Mások szerént ellenben csak arról tett jelentést a' Francia Országlószék az Anglus Országlószékeknek, hogy a' Coloniájiban eddig volt őrző seregek helyett akar azokba másokat küldeni. — (Igy ítélt, mint irtuk a' Parisi Csillag nevű újság is).

A' Londoni Stár pedig illy nyilatkoztatást közöl ezen dologról egygyik legujabb darabjában: —

„Mikor valóságos tudósításaink nincsenek, van dolga a' száz nyelvű hírek. Nincs könnyebb munka, mind Lisbonából, Radiksból, Brestből hajós seregeket vezetni ki a' világnak valamely része felé, papirosón. Illy hír a' legujabbak között az, hogy Francia ország meg akarja próbálni S. Domingónak visszavéttetését, még pedig 4000 emberek által: a' melly, hogy annak a' személynek szavaival éljünk, a' ki ért valamit ezen dologhoz, a' Vitézségnek valóságos esudája lenne. S. Domingo visszavéttetésének próbálása egyszer már egy egész szép armádanak elvesztésébe került Francia Országnak, és ő bajosan fogna hajlandóságot mutatni arra, hogy a' másodikat hasonló próbára kitegye. Ellenben azt írják a' Havrei kikötőhelyből, hogy ott, hadikészületek 's lovaságnak való ruhadarabok rakattatnának hajókra, hogy S. Domingóba vitetessenek, a' mi már most nem lehetne szabad, mi helyest valóság volna az, hogy Francia ország ellenséges czélzással van ezen szi-

get eránt, 's hogy már ezen czélzás munkába volna vétettetve. Külömben is folyamatban valának már, csak nem régen is az alkudozások az eránt, hogy Francia Ország ezen szigetnek függetlenségét esmerje meg, és már olly meszsze haladva lenni hittük ezen alkudozásokat, hogy a' S. Domingói Biztosok már ajánlásokat tettek volna Angliában azon stammáknak költsönvétele eránt, a' mellyeket ezen sziget Francia Országnak a' maga engedésejért fizetni fogna: és ámbár a' S. Domingói Biztosok között már vissza utazott hazájába, a' harmadik mindazonáltal Francia Országban maradott 's mint halljuk olly reménségtől tápláltatik, hogy az alkudozásokat a' X-dik Károly országolásának kezdete alatt még kedvezőbb kinezésekkel folytathatná, mint eddig. Nem sokkal a' XVIII-dik Lajos halála előtt nagyon fontos előadást terjesztettek vala a' Havrei kereskedők az Országlószék' elejébe S. Domingóra nézve, a' melyben eléadták azt, hogy melly lehetetlen legyen ezen szigetnek meghódoltatása, a' midőn ezen próbatételben a' Bonaparte' armádjának a' virágja elvezett, 's azt is szembevető színekkel lefestették, hogy micsoda hasznok háromlanának a' Francia kereskedésre abból, ha az Országlószék az ezen szigeten most Uralkodó emberekkel barátságos alkura lépne.

A' Lisbonai Udvarnál volt Anglus Nagykövet Sir Thornton Eduard Oct. 4-dikén siető evezéssel vissza érkezett Londonban, 's mint a' Stár erőssíti azon javallásokra hozta-el a' Portugalliai Kabinél' válaszat, a' melly javallások Londonból küldettettek vala oda, mint azon alkudozásoknak resultatuma, a' melly alkudozások egy időtől fogva a' Portugallus és Brasiliai Biztosok által Londonban folytattattak. Miben álljon ezen válasz, még

Bizonyosan tudni nem lehetett, de úgy hallik, hogy a Portugallus Kabinét valóban fontolóra vette ezen jóvállásokat, 's riszsa se vette őket minden feltétel nélkül. Ezen válasznak Londonba lett megérkezése után ismét hozzá fogtak a Biztosok a magok alkudozásaihoz.

A' Vice-Admirális Baró Duperre vezérlése alatt lévő hajós sereg, a' melly egy ideig gyakorlási próbatételek végett a' tengercken tartózkodott, már vissza érkezett a' Touloni kikötőhelybe, a' honnét négy fregátok, a' Venus, Vestale, Nimphe, és Themis Sept. 26-dikán a' lineahajós Kapitány Cuvilier vezérlése alatt a' tengerre ismét kiveztek 's útjokat Brest felé vették, a' honnét a' feljebb említett ezélra készen álló fegyveres sereget felvesszik. A' más része a' B. Düperre hajós seregének, mellyet a' Trident nevű lineahajó 's az Amphitrite, Hermione, és Armide fregátok tesznek, Kadiks felé evezttel, a' honnét a' Trident 's a' Santi Petri lineahajók 's a' Hermione hasonlóképpen Bresthez eveznek.

A' Monitör illy szörnyű történetet beszéll elé Oct. 13-kán: —

„Herrin Henrika Charlottának ki Párisban a' Verneuil uczában lakik, két fiacskái köztban voltak Soudieux nevű fűszerszámáruló asszonyynál Vincennesben a' Terrier uczában a' 72-dik szám alatt. A' gyermekek Gerbault Károly és August neveket viseltek; az egygyik 5 a' másik 6 esztendő volt. Az anyok Herrin Henrika őket gyakran meglátogatta, 's ki vezette sétálni a' Vincennesi erdőbe. October' 10-dikén tizenegyedfél óraker, vasárnap napon ismét hozzájok menvén, őket felöltöztette, 's kiment vellek a' nevezett erdőnek Allée des-Minimes nevű sétáló

útjára. Egy más rózsaszín ruhás, hasonló színű kalapos, 's fekete nyakkendő (shawlos) asszony hozzájok közelítvén, dícsérete a' gyermekeket, hogy melly szépek, 's megölelte őket. Kevés szempillantatok alatt egy valami 40 esztendő férjfiú is közelített hozzájok lék felső-kaputban, ki a' bokrok között jött ki, 's az idősebb gyermekeket megölelte, a' ki azonnal kiáltozni kezdett: Mama! Mama! A' gégejét elvágta vala a' gyilkos egy késsel, 's az alatt míg az anya azt vizsgálta, hogy a' gyermeknek mi baja lehet, a' másik gyermeket is megölte, 's azután befutott a' fák közzé. Az asszony kiáltozni kezdvén, az alá 's fel járók oda szaladtak, 's a' lovas policzia is csak hamar ott teremvén vizsgálódni indult, 's nem meszsze és nem soká meglepelt egy gyanus embert, kinék Papavoine a' neve 's néhány napoktól fogva Parisban S. Pierre uczában a' Providentzia nevű vendégfogadóban lakott. Elő hozattatván, a' szerencsétlen asszony mindjárt megesmerte, hogy ez a' gyilkos, azon napon reggel Jean nevű fűszerszám áruló asszonyynál egy asztlali kést vásárolt vala. Ezen asszony is reá ismért az emberre, mint a' ki a' kést vásárolta nálla. A' rozsa színű ruhás asszonyt is fogságra tették, kinék Malservait Clotilde a' neve 's a' ki Beauregard uczában a' 56-dik szám alatt lakott. Ennek a' kegyetlen büntételnek valamely különös környülállásokkal kell függésben lenni, mellyeknek kivilágosodását már most a' vizsgálódó Biráktól lehet várni. —

„Valami esztendővel ezelőtt Rousseau nevű ember Vincennesbe menvén, arról tudakozódott, hogy micsoda háznál neveltetnének ott két illy idejű gyermekek? 's ugyan ezen személy most 5 vagy 6 napok előtt ismét megjelent vala Vincennesben hasonló tudakozódással, sőt azt is kinyilatkoztatta, hogy az a' ki megmondaná neki, hogy a' két gyermekék hol ne-

vettetek, 1000 Frank jutalmat kapna. Lakása ezen személynek Király uczában volt egy koresmárosnál. —

„A' kisdéd holt testek a' Vicennesi Polgármesterhez vitettetvén 's nálla léteztetvén, a' gyilkosnak gondolatott személy az ország' szokásai szerint a' holt testeknek elejükbe állítatott, de egészszen hidegen és minden felindulás nélkül viselte magát. Ezen gondolt bűnös, Papavoine és Malservait aszszonyosság, már most Parisban a' K. Prokurátor előtt állanak, ki az elővizsgálódásoknak megtétele után ítélőszék' elébe állítja őket.

Valami kevés világosságot vethet ezen szörnyű gyilkosság' indító okának legálabb gyenge gyanítására a' Csillag ujságban az a' megjegyzés, hogy ezen két kis gyermekeknek atyja valamely gazdag familiából való ifjú ember volna, a' ki ezen gyermekeket magáéinak lenni esmervén ezelmek annyát feleségül akarta venni rokonainak nagy bosszúságokra, a' kik ettől nagyon idegenkedtek.

Ugyancsak a' Monitör közli a' következő tudósítást, a' melly Aug. 29-diknapján indult Smyrnából: — „Egy Francia Bombárd (ágyus csajka) La-jenne-Rose Melanie, Salonikból, hol fát rakott vala fel, Jul. 3-dikán ide Smyrnához kikötvén, itt őt Török útast vett-fel, hogy Alexandriába vigye, a' hova menni szándékozott. Ezen Bombárd Jul. 11-dikén, midőn Rhodus felé evezne, eszébe vette, hogy három Albániai prédáló hajók közeliteneek feléje, mellyek közül egygyik azonnal reá agyzott és őtet elfogta. A' tengeri reá gadozók a' Bombárdra által menvén ott minden féle kegyetlenségeket követték-el, a' hajót, minekutánna arról az öt Török utasokat egy idős Göröggel 's egy ifjú matrozsal egyetemben a' magok hajójukra által szállították volna; az úgy nevezett Ör-

dög' szigetéhez vezették, ott a' hajós Kapitányt 's a' hozzátartozó hajósokat, hogy vagyonaikat elé adják, kegyetlenül megkínozták, kiprédáltak, 's azután a' Bombárdnak belső részébe zárván őket, annak fenekét, egy Tót országi ember által megfuratták, 's a' hajót a' belé zárt emberekkel együtt a' tengerbe süllyesztették. —

„A' tengerbe süllyesztett emberek a' Kapitánnyal együtt ötön voltak. Csak a' második Kapitány Bouis maradott életben, kit egy halasz hajós felholtan fogott ki a' tengerből, 's őtet Scopoliba vivén, itt egy Nápolyi hajóra tette és Syrábaküldötte, a' honnét végözetre Zara nevű Sardiniai Kapitány Smyrnába hozta, hol a' Francia Conzuli Cancelláriában a' történetnek minden környúlállásait jegyző könyvbe iratta. —

„Mihellyest a' Levántén tartózkodó Francia hajók Komandánsa linea hajós Kapitány D r o u a u l t ezen történetet megértette, egy fregáttal 's egy kisebb hajóval tüstént a' prédalók' kergetésére indult, 's hogy annál könnyebben reájok találhasson, Bouis Kapitányt is elvitte magával, minden segedelemmel viseltetvén eránta.

A' Journal-de-Paris így irt Oct. 15-kén a' feljebb megnevezett két szerencsétlen gyermekeknek a' Vinennesi erdőben történt gyilkos megölettetésekről: —

„Itt még most is ez az irtóztató gyilkosság a' közönséges beszélgetésnek tárgya. Mindenek azon török elméjeket, hogy mihet ezen undorító cselkedetre az indító ok. Annyi egészszen bizonyos, hogy azon ifjú embernek, ki ezen szerencsétlen gyermekeknek az apjuk volt, a' neve Gerbod vagy Gerbault. Ez egy nagyon gazdag nyereggyártónak a' fija. Papavoine is hasonló gazdag posztócsinálónak a' fi-

a. Született Mouyben Clermont mellett, egy kisdud városban, hol 600 lelkek laktak, az Oise departamentjében. Eleintén tengeri szolgálatot tett. Atyja halála után által vette frabrikájának folytatását, mely a' K. tengeri katonaság' számára posztot szolgáltatott, és így nagyon jól bírta magát; fabrikája 70,000 Franknál többre becsültetik. Bajos társalkodású, a' becsületre nagyon vágyó 's szerencselívánó embernek írják lenni: de még eddig semmi karakteréből ki nem lehetett hozni, hogy illy iszonyú gyilkosságnak elkövetésére alkalmas ember volna.

Az a' hideg vérűség, melyet ő a' holt gyermekekkel lett szembeállításkor mutatott, tölle azonnal eltávozni látszott, mihelyest a' Sz. Péter uczában az ő volt szállásán a' Bírák a' vizsgálódást, a' mely 16 órákig tartott, elkezdették, és ott nagyon fontos írásokra találtak, melyekből ezen gyilkosságra nagy világosság háromlott; sőt úgy beszéllnek, a' mi több, hogy több személyek belé keverédtek a' dologba, a' kik Papavoinét ezen gyilkosságra nagy jutalomnak ígérese által vették, mint ezen írások mutatják. Beszéllik, hogy ezen írásoknak megtalálása úgy reá ijesztett a' bűnösre, hogy alig alhatott-meg a' lábain, 's úgyszólván mintegy emelve téte-tett-be a' Fiákerbe, melyben a' fogházba vissza vitték.

„Malservait Clotilde aszszony-ságot, ki az erdőben a' két gyermeket megölelte, éppen azon rozsa-szín öltözetben állították tegnap a' Bírák' elejébe, melyben a' fátális vasárnapon az erdőben megjelent volt. A' kést még nem találták-meg mellyel a' gyilkosság elkövettetett, de nagyon keresik a' bokrok között.

Megparancsolván az Országlöszék' annak felszámllatását hogy a' revolúziós' időkben a' jószágok' elfoglaltatására néz-

ve kiadatott törvényeknek ereje szerint, hány eladások és egész summa szerint mennyit érő eladások történtek, ennyi lett a' resultatyon:

Kivándorlásért estek	426,000 eladások;
ezekből bejött	1,050 millió Frank.
Megítéltetésért estek	15,000 eladások;
ezekből bejött	20 millió 900,000 F.
Deportáltatásért estek	16,000 eladások;
ezekből bejött	20 millió 400,000 F.

A' melly jószágok az Assignáták idejében adattak-el, ezen felvetésben az akkori pénzfolyamatra vonatattva fordulnak elé. Eladattak tehát a' revolúzió alatt 1091 millió 500,000 Frankot érő jószágok, a' melly summából azonközben ki kell venni azon summákat, mellyeket az Országlöszék a' Kivándorlott, Megítéltett, és Deportáltatott személyek' hitelezőjének a' bevett summából lefizetett.

A' Királynál Oct. 10-dik napján fényes udvarlás lévén, azt jegyzik-meg, hogy Constant Beniamin is ott volt.

A' Király a' Bordeauxi kis K. Princzet az Angouleme' nevét viselő Vasas Regimentnek Obersterévé tette. A' Regiment ezen-túl Bordeaux-Regement nevet visel, a' kicsiny Princz pedig már a' maga Regimentje' formaruhájában szokott közönséges alkalmalkatosságokon megjelenni.

Nagy Britannia.

A' Párisba rendeltetett új Anglus Nagykövet Lord Granville Oct. 7-kén útnak indult Páris felé.

Már jelentették, hogy azt az Északi Amerikai embert, a' kit Almeriánál a' Spanyol támadokkal elfogtak, az ő nemzete Madritban lévő Követjének közbenjárására elbocsátották, melyhez most azt adhatjuk az újabb újságlevelkekből, hogy ellenben két Angliai embert, kik éppen ezen ügyért.

verekedvén elfogattattak vala, megölték és meg is ölték.

A' következő megjegyzést Londoni ujságokban olvassuk: Londonban 1821-ben 82, 1822-ben pedig esak 33 emberek ölték-meg magokat. Párisban a' hasonló-magok gyilkosinak száma a' mult esztendőben 360—570-re telt. Úgy látszik, így szollnak ezen megjegyzés után az említett ujság-levelek, hogy ezen megjegyzés szerént a' Párisi lakosok négyszerte hajlandóbbak az önn-gyilkosságra, mint az Anglusok. — „Hanem (így sejtik-meg magok az Anglus írók a' dolgot) ezen mi valóban nem csudálkozhatunk, mihelyest azt meggondoljuk, hogy nállunk olly sok alkalmatosság van arra, hogy az emberek magokat felakasztassák, hogy ritkábban juthat eszékbe az önn-magok felakasztása, vagy ritkán jutnak abba a' kísértelbe, hogy magok akaszák-fel magonkat. — Ezen megjegyzéssel oda czéloznak ezen Anglus írók, hogy nállok 200-ra telik azon bűnöknek a' száma, a' mellyekért halál van határozotatra.

Londonba olly tudósítás érkezett Napkeleti Indiából, hogy az Anglusok a' Birmán Birodalomnak Ranguhn nevű legfőbb kikötőhelyét az Irabaddni viznek torkánál Máj. 11-dik napján elfoglalták. — (Ezen Birmán nemzetet legalább is 18 millió emberekből írják állani).

Hogy melly fontos oka legyen az Anglusoknak arra az iparkodásra, hogy magokat Afrikában az úgynevezett Arany-parton jól meg erősíthessék, megtetszik a' Londoni Kurirnak itt következő kevés szavaiból, a' mellyek ezen ujságban egy hosszú előadásnak végző szavai: —

„Nekünk, úgy mond, minden képpen arra kell fordítani iparkodásunkat, a' mi által magunkat ezen nemzetek közt legjobban megerősíthetjük, melyre legjobb eszköz az, hogy a' körülöttünk találtató nép-törzsokeket pallérozzuk-lá, miveljük-lá. Már a' Fantis, Wegu, Ajumacon, Ac-

era és Aki nevű eredeti lakosokról, mint szövetséges szomszédainkról, úgy szolhatunk. Ezeknek gyermekeik már Anamaboében és Accraban a' mi iskoláinkban neveltetnek, s kormányozásunkal meg vagyunk elégedve, s minden kinézések szerént reménhetjük, hogy az Arany-part reánk nézve fontos birtokká leszén idővel. Nem is ok nélkül viseli ezen vidék a' maga, nevét, az Arany-part neveztet. Tudva van melly elfogyhatatlan ércz-erek találtak ezen hegyekben. Számptalan éléfant-csordák lakják az erdőket; a' palma-olajat nagyon könnyű szerezni, s mit várhatunk még jövendőben illy jó földtől s illy boldog ég alatt? Itt a' legfainobb gyopot (pamut) különös szorgalmatoskodás nélkül nevedik. A' kávé és ezukor különösen szeretik ezen helyét. Az indigé magától terem a' miveletlen mezőn. Az Indusbúzat innét már Madeirraig viszik. Az apróbb szerzeményeket, milyenek a' viasz Gummi a' Börök s egyebek, nem is említjük. Nevezzen bár hát valaki ennél egy gazdagabb országot.

Tudjuk, hogy melly nagy számmal jártálnak már ma a' gőz-hajók, mint postahajók, valamint az Európai úgy az Európán kívül találtató kikötő helyekbe. Az újabb rendelkezések szerént három nevezetes helyekre kezdtek ilyen hajókat Angliából ismét, mint rendes postát, jártatni. Mind a' három Spanyol Amérikába jár, úgy mint: Mexikóban Veracruzba, s Columbiában Carthagenába és La-guayrába. Ezen kikötőhelyekbe minden hónapban eleven Angliából egy-egy ilyen gőz-postahajó, s viszen útasokat, leveleket, s portékát is; ha nem nagy a' terhek. Egygyik minden hónapban az első Szerdán, a' más kettő mindenkor a' hónap harmadik Szerdáján indul útnak. Agyuk is találtak mindenilten a' végre, hogy magokat a'

Napnyugoti Indiai tengeri ragadozók ellen védelmezhessek. Veracruzból, vagy pedig ha itt a part felől fúvó szél a hajónak oda való bevezését gátolná, Alvarádóbol, a mely ide nem meszsze van, rendszerént való leveles posta jár a fő város felé, Mexiko felé; valamint szintén Carthagénából Quito, Guayaquil, Lima, és Valparaiso felé, s hasonlóképpen La Guayrából Caraccas s Columbiának minden belső része felé. Ha már azt meggonja az ember, hogy egy illy hajó ezen végzetlen utat valamint oda úgy vissza felé is 16—18 napok alatt megtészi, által láthatja, hogy melly nagy segedelmére lehet ez a kereskedő világnak. Megérkezvén a hajó az Anglus parthoz, onnét közönségesen Staféták által szokták 20 órák alatt a leveleket Londonba küldeni.

Néhány esztendőktől fogva már Buenos-Ayresbe is járnak ezen gőz hajók Angliából,

Bécsi Nagy Lotteria.

Császár és Ap. Király Ő Felsege ezen három öszszecsatolt birtokok ugymint: Csehországnak Pilseni kerületében Praschno-Augezd s a hozzá tartozó kék-köves-bánya és huta, továbbá a Vorarbergi kerületben a Bregenczi Cs. K. vidéken fekvő jószág. a mely Haarderi kastélynak nevezetik, az ahoz tartozó Mittelweyerbergi Karton-fabrikával együtt, végre Bécsben Gumpendorf nevű külsővárosban a 151-dik szám alatt lévő szép Ház három tulajdonosainak kegyelmesen megengedni méltóztatott, hogy ezen sennt megnevezett birtokokat öszszefoglalva egy Lotteria által

kijáczodják, melyhez képpest ezeknek kijáczását a Bonnet de Bayard Cs. K. Privilegiált Nagykereskedő háza a maga felelete alatt Reversalisának betétele mellett, által vette. Ezen most megjelent Lotteria áll 115,000 vonó-czédulákból (los) mellyek között 105,500 feketék vagynak és ezek 10 Bécsi becsü forintokért adattanak; továbbá 6000 kék és 3500 veres vono-czédulákból, a mely 9500 utólsók arravalóik, hogy mint tizenegygyediket, fellyüladattassanak, azoknak a kik egyszersmind tíz czédulát vesznek.

Azon esetben, hogyha a birtokoknak szerencsés elnyerőjik ezeket magolnak megtartani nem akarnák, ezen esetben a fellejebb említett Nagykereskedő-ház Praschno-Augezdért 125,000; a Mittelweyersburgi jószágért és fabrikáért 75,000; s a Bécsben lévő házért 50,000 Bécsi becsü forintokat ígér váltságul.

A nyeresék egész száma 5215, mellyekközzül 4615 pénzben áll, és az ajánlott váltság summák is ide értetvén 355,354 B. b. forintokat teszen. Továbbá lesznek még 600 nyeresék, mellyek ezüst edényekből állanak s mind együtt 7,360 löthot nyomnak. Ebből 31,850 B. b. forintokat érők a 6000 a kék szabad czéduláért, 2000 B. b. forintokat érők pedig 250 ezüst edényekből álló 3,451 löthot nyomó nyeresékekkel 3,500 veres jutalom-czéduláknak határozottak. Egy czédula 15-ször nyerhet.

Ezen Lotteria különösen az illy nagy számmal még eddig soha elé nem fordult ezüst nyeresék s általjában a maga tulajdonságai által olly módon külömbözteti magát, hogy a Bonnet de Bayard Nagykereskedő-háza eltökéltette magában, hogy a sors-vonást a közelébbi Februariusnak 5-dik napjára, és így valami négy hónapokra, hirdesse ki.